

OG MANDINO (1923–1996) este unul dintre cei mai citați autori de literatură motivațională, cu peste 50 de milioane de cărți vândute în întreaga lume, publicate în peste 25 de limbi.

A depășit experiențele dure din anii tinereții cu ajutorul cărților motivaționale, simțindu-se inspirat mai ales de Napoleon Hill, W. Clement Stone și Emmet Fox.

A devenit la rândul său un orator desăvârșit (membru al *National Speakers Association's Hall of Fame*), susținând mii de conferințe și emisiuni de radio și televiziune. A fost premiat cu Medalia de Aur Napoleon Hill pentru succesul înregistrat prin cărțile sale. De asemenea, a deținut funcția de președinte al revistei *Success Unlimited*.

CEL MAI VESTIT VÂNZĂTOR DIN LUME

OG MANDINO

Ediția a III-a

Traducere din engleză de
LUCIAN POPESCU

CURTEA VECHЕ

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI

Capitolul 1	7
Capitolul 2	12
Capitolul 3	18
Capitolul 4	26
Capitolul 5	30
Capitolul 6	34
Capitolul 7	39
Capitolul 8	42
Capitolul 9	47
Capitolul 10	51
Capitolul 11	55
Capitolul 12	59
Capitolul 13	63
Capitolul 14	67
Capitolul 15	70
Capitolul 16	74
Capitolul 17	78
Capitolul 18	81

PARTEA A DOUA

Dedicație specială.....	93
Og Mandino își amintește	95
Capitolul 1	99
Capitolul 2	106
Capitolul 3	113
Capitolul 4	121
Capitolul 5	128
Capitolul 6	135
Capitolul 7	145
Capitolul 8	153
Capitolul 9	160
Capitolul 10	164
Capitolul 11	168
Capitolul 12	172
Capitolul 13	177
Capitolul 14	181
Capitolul 15	185
Capitolul 16	189
Capitolul 17	193
Capitolul 18	197
Capitolul 19	200

CAPITOLUL 1

HAFID ZĂBOVI în fața oglinzii de bronz și își studie imaginea reflectată în metalul lustruit:

— Doar ochii și-au păstrat tinerețea, murmură el.

Se întoarse și porni încet de-a lungul pardoselii largi de marmură. Trecu printre cele două coloane negre de onix ridicate pentru a sprijini tavanul lucios din argint și aur, iar bătrânele sale picioare îl purtară mai departe pe lângă mesele încrustate în chiparos și fildeș.

Carapacele de broască țestoasă licăreau de pe canapele și divanuri, iar zidurile, bătute cu nestemate, scânteiau de după brocarturile pictate cu migală. Palmieri imenși creșteau liniștiți în vase de bronz, încadrând o fântână cu nimfe din alabastru, în timp ce vase cu flori acoperite cu pietre scumpe se întreceau care mai de care să rețină atenția. Nici un vizitator al palatului nu s-ar fi îndoit că Hafid era într-adevăr foarte bogat.

Bătrânul trecu dincolo de împrejuririle grădinii și pătrunse în depozitul său, care se întindea încă vreo cinci sute de pași dincolo de palat. Erasmus, mai marele contabililor săi, aștepta șovăitor chiar după poartă:

— Mărire ție, sire.

Hafid dădu din cap și-și continuă drumul în tăcere. Erasmus îl urmă, iar chipul nu-i putea ascunde îngrijorarea trezită de porunca neobișnuită a stăpânului său de a se întâlni în acest loc. Lângă rampele de descărcare, Hafid

se opri pentru a privi cum mărfurile erau mutate din lăzi, numărate și așezate în dulapuri separate.

Se găseau acolo stofe de lână, pânzeturi fine, pergame, miere, covoare și ulei din Asia Mică, sticlă, smochine, nuci și balsam din propria-i țară; țesături și leacuri din Palmira, ghimbir, scorțișoară și pietre prețioase din Arabia, cereale, hârtie, granit, alabastru și bazalt din Egipt, tapiserii din Babilon, picturi din Roma și statui din Grecia. Mirosul balsamului se simțea greu în aer, iar nasul bătrân și sensibil al lui Hafid detectă și prezența aromei de stafide dulci, de mere, brânză și ghimbir.

În cele din urmă, se întoarse către Erasmus:

— Bătrâne prieten, câtă bogăție este strânsă acum în vistieria noastră?

Erasmus păli:

— Cu totul, stăpâne?

— Cu totul.

— N-am studiat de curând cifrele, dar aş estima că sunt mai mult de şapte milioane de talanți de aur.

— Și dacă am transforma toată marfa din toate depozitele și prăvăliile mele în aur, cât s-ar mai adăuga?

— Inventarele noastre nu sunt complete pentru acest anotimp, sire, dar aş calcula la un minimum de încă trei milioane de talanți.

Hafid dădu din cap:

— Nu mai cumpăra marfă deloc. Plănuiește imediat orice crezi de cuviință pentru a vinde tot ce-mi aparține și a converti totul în aur.

Gura contabilului se deschise, dar nu urmă nici un sunet. Se simțea rău, ca și cum ar fi fost lovit de ceva, și când în sfârșit reuși să vorbească, cuvintele-i ieșiră cu greu:

— Nu înțeleg, sire. Acesta a fost cel mai profitabil an al nostru. Fiecare emporiu* a raportat o creștere a vânzărilor mai mare decât în anotimpul trecut. Chiar și legiunile romane se numără acum printre clienții noștri; și nu ai vândut acum două săptămâni Procuratorului din Ierusalim două sute de armăsari? Iartă-mi îndrăzneala cu care uneori am cercetat ordinele tale, dar această poruncă nu o pot înțelege...

Hafid zâmbi și îi apucă mâna cu blândețe:

— Tovarăș de încredere care mi-ai fost, mai are memoria ta îndeajuns de multă putere pentru a-ți aminti primul ordin pe care l-ai primit de la mine atunci când ai intrat în slujba mea acum mulți ani?

Erasmus se încruntă un moment, apoi se luminează la față:

— Am fost pus de tine să ridic din vistierie, în fiecare an, jumătate din profitul nostru și să-l împart la săraci.

— Nu m-ai considerat, la vremea aceea, un om de afaceri nătâng?

— Aveam așteptări mari, sire.

Hafid dădu din cap și arătă cu brațul către rampele de descărcare:

— Admiți acum că îngrijorarea ta era fără temei?

— Da, sire.

— Atunci lasă-mă să te încurajez să ai încredere în această hotărâre până ce îți voi explica planurile mele. Acum sunt un om bătrân și nevoile mele sunt simple. De când prea iubită mea Lisha a fost luată de lângă mine, după atâția ani de fericire, dorința mea este să-mi împart toată bogăția la oamenii din acest oraș. Am să păstrez doar atât cât să-mi sfârșesc viața fără greutate. În afară de dispozițiile privind inventarul, vreau să pregătești documentele prin care voi transfera proprietatea asupra fiecărui emporiu

* Emporiu = târg, port, agenție comercială într-o țară străină. (N. red.)

aceluia care acum se ocupă de el în folosul meu. Vreau, de asemenea, să împart câte cinci mii de talanți fiecăruia dintre acești oameni, ca o recompensă pentru atâția ani de loialitate, astfel încât ei să-și refacă stocurile de marfă după propria lor dorință.

Erasmus începu să vorbească, dar mâna ridicată a lui Hafid îl făcu să tacă:

— Îți pare această împărțeață neplăcută cumva?

Contabilul își scutură capul și încercă să zâmbească:

— Nu, sire, doar că nu pot să-ți înțeleg motivele. Cuvintele tale par a fi cele ale unui om cu zilele numărate.

— Îți stă în fire, Erasmus, să te îngrijorezi mai mult pentru mine decât pentru tine. Nu trebuie oare să te gândești și la propriul tău viitor, la vremea când imperiul nostru comercial se va destrăma?

— Am fost tovarăși mulți ani. Cum aş putea să mă gândesc doar la mine însumi?

Hafid își îmbrățișă vechiul prieten și răspunse:

— Nu este nevoie, într-adevăr. Îți cer ca imediat să transferi cincizeci de mii de talanți de aur pe numele tău și te rog să rămâi cu mine până când va fi îndeplinită o promisiune pe care am făcut-o acum multă vreme. După ce voi reuși să-mi țin promisiunea, îți voi lăsa prin testament acest palat și depozitul de aici, iar eu voi fi gata să mă întâlnesc cu preaiubita mea Lisha.

Bătrânul contabil îl privea cu ochii pierduți pe stăpânul său, incapabil să priceapă cuvintele pe care le auzise. „Cincizeci de mii de talanți de aur, palatul, depozitul... Nu mai sunt slujitor...”

Hafid dădu din cap:

— Am contat întotdeauna pe prietenia ta ca pe cea mai mare avere a mea. Răsplata pe care ți-o ofer acum este mică în comparație cu loialitatea ta nesfârșită. Tu ai stăpânit arta de a trăi nu doar pentru tine, ci și pentru alții, iar această preocupare te-a făcut să fii, înainte de toate, un

om adevărat. Acum te îndemn să te grăbești cu ducerea la împlinire a planurilor mele. Timpul este cel mai prețios lucru pe care-l posed, iar clepsidra vieții mele este aproape goală.

Erasmus își întoarse fața pentru a-și ascunde lacrimile. Întrebă apoi cu vocea spartă:

— Și ce-i cu promisiunea neîmplinită încă? Deși am fost ca frații, n-am auzit niciodată de așa ceva.

Hafid își încrucișă brațele și zâmbi:

— Mă voi întâlni din nou cu tine când te vei achita de poruncile pe care ți le-am dat în dimineața asta. Atunci, am să scot la lumină un secret pe care vreme de treizeci de ani nu l-am împărtășit nimănui, în afară de soția mea.

CAPITOLUL 2

ȘI AȘA SE FĂCU CĂ O CARAVANĂ bine păzită plecă neîntârziat din Damasc, ducând cu sine certificate de proprietate și aur pentru cei ce administrau fiecare dintre emporiile lui Hafid. De la Obed din Joppa la Reuel din Petra, fiecare dintre cei zece administratori primiră veștile despre retragerea lui Hafid și darurile într-o tăcere copleșitoare.

În cele din urmă, după o ultimă oprire la emporiul din Antipatris, misiunea caravanei se încheie.

Cel mai puternic imperiu comercial al timpului nu mai exista. Cu inima grea de tristețe, Erasmus trimise veste stăpânului său că depozitul de mărfuri era acum gol, iar emporiile nu mai purtau semeța firmă a lui Hafid. Mesagerul se reîntoarse cu poruncă pentru Erasmus să se întâlnească cu stăpânul său imediat în peristil*.

Hafid studie chipul prietenului său și întreabă:

— S-a făcut?

— S-a făcut.

— Nu te mâhni, prietene bun. Urmează-mă.

* Peristil = galerie interioară sau exterioară, formată dintr-un șir de coloane sau de stâlpi, care mărginește o clădire, o grădină, o sală; ansamblul acestor coloane. A doua curte interioară a clădirilor romane, închisă și mărginită de porticuri și rezervată vieții familiale. (N. red.)

Hafid îl conduse pe Erasmus către scara de marmură din spate și doar sunetul sandalelor lor se auzea, răsfrânt de pereții giganticei săli. Pașii săi se încetiniră pentru un moment, când trecură pe lângă o murină* solitară, așezată pe un postament înalt din lemn de lămâi, în timp ce privea cum lumina soarelui schimba culoarea sticlei din alb în roșu. Bătrânul lui chip zâmbi.

Apoi, cei doi bătrâni prieteni începură să urce treptele scării interioare ce ducea la camera aflată în cupola palatului. Erasmus observă că straja înarmată, totdeauna prezentă la piciorul scării, nu se mai afla acolo. Ajunseră pe un palier și făcură o pauză, pentru că amândoi răsuflau din greu din cauza efortului urcării. Continuară apoi să urce până ajunseră la un al doilea palier, unde Hafid scoase de la cingătoare o mică cheie. Descuie greoaia ușă de stejar și se sprijini de ea până ce ușa cedă și se deschise.

Erasmus ezită până ce stăpânul său îi făcu semn să îndrăznească, apoi pași timid în încăperea aceea în care nimănui nu-i fusese îngăduit să intre timp de trei decenii.

O lumină cenușie, cețoasă se strecura prin fereastra din tavan, iar Erasmus îl apucă de braț pe Hafid, până când ochii i se obișnuiră cu semiîntunericul. Cu un zâmbet obosit, Hafid privea cum Erasmus se rotește încet prin camera în care nu se găsea nimic, în afară de un mic sipet din lemn de cedru într-un colț, al cărui mâner scăpăra în lumina soarelui:

— Nu ești dezamăgit, Erasmus?

— Nu știu ce să spun, sire.

— Nu ești dezamăgit de mobilier? Bineînțeles că presupunerile despre ceea ce se găsește în această încăpere au fost unul dintre subiectele preferate de bărbă. Nu te-ai

* Murină = cupă romană făcută dintr-un minereu extrem de rar. (N. red.)